

Sistem organa za varenje

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 12 | Nivo: Pedagoški fakultet

Varenje predstavlja složeni fiziološki proces, zahvaljujući kome se hrana, kroz sistem organa za varenje, podvrgava fizičkim i hemijskim promenama i hranljive materije koje se nalaze u njoj resorbuju se u krv ili limfu.

Fizičke promene hrane se sastoje u njenoj mehaničkoj obradi, usitnjavanju, mešanju i rastvaranju.

Hemijske promene hrane se događaju pod uticajem hidrolitičkih fermenta – oni se stvaraju u sekretornim ćelijama probavnih žlezda i dospevaju u šupljinu digestivnog trakta u sastavu pljuvačke, želudačnog, pankreasnog i crevnog soka.

FUNKCIJE

Sve funkcije organa za varenje potičnjene su složenim nervnim mehanizmima regulacije.

Funkcije su:

Sekretorna – u žlezdanim ćelijama se stvaraju digestivni sokovi pljuvačke, želudačnog, pankreasnog sokai žuči

Motorna – ostavruje se muskulaturom digestivnog trakta, obezbeđuje žvakanje, gutanje i premeštanje hrane duž digestivnog trakta i izbacivanje nesvarenih ostataka.

Ekskretorna – izlučivanje iz organizma

Sistem organa za varenje (digestivni sistem ili crevni sistem) se sastoji iz niza uzastopnih delova u kojima se odvijaju pojedine faze varenja i apsorpcije. Crevo je pričvršćeno za telesni zid trbušnom maramicom – mezenterom. Crevni kanal sačinjavaju:

usna duplja

ždrelo

jednjak

želudac

tanko crevo

debelo crevo

analni otvor (rektum)

USNA DUPLJA

Usna duplja ima funkciju primanja hrane. U usnoj duplji se nalaze pomoćni organi za varenje:

zubi,

jezik,

pljuvačne žlezde,

krajnici (samo kod sisara).

Zubi

Tvrdi su i otporni delovi tela usađeni u gornju i donju vilicu, a njihov zadatak je da seku, kidaju i usitnjavaju hrani. Kod svakog zuba se razlikuju 3 dela:

Krunica, vidljivi deo koji štrči iz desni

Vrat, srednji deo

Koren, unutrašnji deo pripojen za viličnu kost

Spoljašnji deo krunice se sastoji od zubne gleđi, najtvrdjeg tkiva u organizmu, ispod koje se nalazi debeli sloj dentina, sačinjen od manje tvrdog tkiva od kojeg se sastoji i ceo koren. U središtu zuba je duplja, ispunjena pulpom, mekšim i sunđerastijim tkivom koje sadrži krvne sudove i nerve koji prodiru kroz koren zuba.

Vrste i funkcije

Sekutići – nalaze se u centralnom delu vilice. Imaju oblik lopate ili dleta, oštru ivicu i samo jedan koren. Režu kao makaze za lim i služe za odsecanje i komadanje hrane

Očnjaci – nalaze se do sekutića i nešto su veći. Imaju krunicu sa šiljatim vrhom i samo jedan, ali malo duži koren. Funkcija očnjaka je da kidaju tvrdnu ili žilavu hranu.

Pretkutnjaci – nalaze se pored očnjaka. Krunica im je masivnija, sa dva ispupčenja i jednim središnjim udubljenjem. Imaju samo jedan koren i služe za usitnjavanje hrane. Kutnjaci – lakovani na krajevima vilice. Imaju četvrtastu krunicu s pljosnatom površinom na kojoj se uočavaju četiri ispupčenja ili krvžice, a koren im se deli na dve ili tri grane. Kutnjaci takođe služe za usitnjavanje ili mlevenje tvrde hrane.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com